

УДК 336.71

Матвійчук Наталія,
кандидат економічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра фінансів,
м. Луцьк, ORCID ID 0000-0001-7168-4073,
e-mail: nataliia.matviichuk@vnu.edu.ua

Борисюк Олена,
кандидат економічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра фінансів,
м. Луцьк, ORCID ID 0000-0002-9411-4118,
e-mail: borisjuk.lena@vnu.edu.ua

Теслюк Софія,
кандидат економічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра фінансів,
м. Луцьк; ORCID ID: 0000-0003-2364-0257
e-mail: Tesliuk.Sofii@vnu.edu.ua

<https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-04-94-102>

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Вступ. Оцінка ефективності депозитної політики банків України в умовах війни є стратегічно важливим завданням для забезпечення стійкості банківської системи, підтримки довіри населення та розвитку економіки в цілому.

Мета: обґрунтування методичних підходів до оцінки депозитної політики комерційних банків України в умовах воєнного стану.

Методи. У процесі дослідження використовувалися такі загальнонаукові методи пізнання, як: узагальнення та порівняння (для зіставлення існуючих методик оцінки ефективності депозитної політики банків та визначення найбільш оптимальної в сучасних умовах), аналізу (для дослідження змін у структурі депозитного портфеля банків України та напрямів вкладення залучених коштів в умовах воєнного стану) статистичний метод (при розрахунку індикаторів ефективності депозитної політики Ощадбанку).

Результати. У статті узагальнено методичні підходи до оцінки депозитної політики комерційних банків України в умовах воєнного стану. Проаналізовано переваги та недоліки існуючих методик. Обґрунтовано доцільність використання методики оцінювання, яка враховує структуру залучених ресурсів та напрями використання депозитних ресурсів. Здійснено оцінку ефективності депозитної політики державного банку Ощадбанк в 2021-2023 рр.

Висновки. З точки зору прибутковості використання залучених коштів депозитна політика Ощадбанку є ефективною, однак на необхідність її вдосконалення вказують: зменшення питомої ваги строкових ресурсів, спрямування переважної частини залучених коштів в ОВДП та депозитні сертифікати, що негативно впливають на активізацію кредитування економіки.

Ключові слова: банк, депозит, депозитна політика, ефективність депозитної політики, оцінка ефективності депозитної політики, методика оцінки ефективності депозитної політики.

Matviichuk Nataliia,
PhD in Economics, Associate Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Lutsk

Borysiuk Olena,
PhD in Economics, Associate Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,

Lutsk

Tesliuk Sofiia,
PhD in Economics, Associate Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Finance,
Lutsk

ASSESSMENT OF THE EFFICIENCY OF THE DEPOSIT POLICY OF BANKS IN THE CONDITIONS OF THE STATE OF MARTIAL

Introduction. Assessing the effectiveness of the deposit policy of Ukrainian banks in wartime is a strategically important task for ensuring the banking system's stability, maintaining public confidence, and developing the economy as a whole.

Purpose: substantiation of methodical approaches to assessing the deposit policy of commercial banks of Ukraine in martial law conditions.

Methods. In the research process, the following general scientific methods of knowledge were used, such as: generalization and comparison (to compare the existing methods of assessing the effectiveness of the deposit policy of banks and to determine the most optimal one in modern conditions), analysis (to study changes in the structure of the deposit portfolio of Ukrainian banks and the directions of investing the funds involved in conditions of martial law) statistical method (when calculating indicators of the efficiency of the deposit policy of the Oschadbank).

Results. The article summarizes methodical approaches to assessing the deposit policy of commercial banks of Ukraine in martial law conditions. The advantages and disadvantages of existing methods are analyzed. The expediency of using the evaluation methodology, which takes into account the structure of the involved resources and the directions of using deposit resources, is justified. The effectiveness of the deposit policy of the state bank Oschadbank in 2021-2023 is assessed.

Conclusions. From the point of view of the profitability of using borrowed funds, Oschadbank's deposit policy is effective, however, the need for its improvement is indicated by: a decrease in the proportion of term resources, the allocation of the majority of borrowed funds to the government bonds and deposit certificates, which negatively affect the activation of lending to the economy.

Keywords: bank, deposit, deposit policy, deposit policy effectiveness, deposit policy effectiveness assessment, deposit policy effectiveness assessment methodology.

Постановка проблеми. Основною метою банківського менеджменту в сфері залучення грошових коштів є створення оптимальної ресурсної бази, яка забезпечує стабільний рівень доходів при мінімальних витратах на формування ресурсів. У цьому контексті особливе значення мають структура і обсяги ресурсів банку, зокрема депозитних коштів. Таким чином, ефективна депозитна діяльність є ключовим завданням банківського менеджменту, а формування депозитної політики виступає важливим інструментом для забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності банків на фінансовому ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження багатьох учених присвячені вивченню проблем формування депозитної політики комерційних банків та оцінки її ефективності. Так, Заславська О. та Радченко М. здійснили оцінку депозитної політики банку, порівнюючи обсяг залучених депозитів та наданих кредитів, а також співвідношення між депозитними та кредитними ставками [1, с. 240-242; 2, с. 162-163]. Козій Н. та Вертій С. узагальнили методичні підходи до оцінювання ефективності депозитної політики банків та проаналізували основні тенденції в залученні депозитів банками України [3]. Серед інших вчених-дослідників оцінки ефективності депозитної політики варто виділити Приступу Л., Стахурську Л., Хромушину Л., Гладких Д., Мулик Т., Шульця Е. та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. В умовах воєнного стану оцінка ефективності депозитної політики банків України набуває критичного значення. Війна суттєво вплинула на фінансову систему країни, викликавши значні ризики для стабільності банківської діяльності через втрату частини клієнтів у зв'язку з міграцією за кордон, зростання інфляції, падіння доходів населення та підприємств.

Оцінка ефективності депозитної політики в таких умовах дає змогу виявити слабкі сторони в управлінні депозитними ресурсами, оптимізувати їх структуру та вартість, а також адаптувати депозитні продукти до нових економічних і соціальних умов. Це дозволяє банкам забезпечувати стабільність своєї діяльності навіть в умовах зростання фінансових і операційних ризиків.

Мета статті: обґрунтування методичних підходів до оцінки депозитної політики комерційних банків України в умовах воєнного стану.

Викладення основного матеріалу. Депозитна політика за сучасною банківською методологією є поєднанням стратегії та тактики під час формування ресурсної бази за рахунок залучення оптимального обсягу грошових коштів шляхом продажу депозитних продуктів. При цьому основними завданнями є підтримка достатнього рівня ліквідності, доходності та ризику, а також формування конкурентних переваг банку.

Оцінка ефективності депозитної політики є складним процесом, що включає експертні оцінки та аналіз багатьох показників, що відображають ефективність окремих напрямів депозитної діяльності банку. Якщо депозитна політика банку забезпечує його сталий розвиток, її слід визнати ефективною. Однак, в той же час методика оцінювання має надавати можливість оцінки ефективності депозитної політики банку відокремлено від оцінки його діяльності загалом. Це пов'язано з тим, що комплексна оцінка діяльності банку надзвичайно складна, а на її ефективність впливають інші складові банківського менеджменту (кредитна, інвестиційна тощо).

Методика оцінки ефективності депозитної політики повинна забезпечувати об'єктивність одержуваних результатів, в результаті чого банки надають перевагу коефіцієнтному аналізу та рейтинговим оцінкам. Це дає можливість порівняти ефективність депозитної політики банків по системі. Важливо, щоб методика оцінки включала достатню кількість фінансових показників. Перш за все, процес оцінювання повинен містити аналіз динаміки обсягів та структури депозитних ресурсів банку, дотримання банком принципів депозитної політики та її виконання згідно із внутрішніми нормативними документами та фінансовими планами [4].

На сьогодні в науковому середовищі сформувалося два основних підходи до оцінки депозитної політики банків. Методика розрахунку показників ефективності депозитної політики банку, запропонована Заславською О., відображена в табл. 1.

Таблиця 1

Показники ефективності депозитної політики банку

Назва показника	Формула розрахунку	Економічний зміст	Норматив
Генеральний коефіцієнт надійності	Власний капітал/ Зобов'язання банку	Рівень залежності банку від залучених коштів	Не менше 5 %
Коефіцієнт фінансового важеля	Зобов'язання банку/ Капітал	Співвідношення зобов'язань банку (З) й капіталу (К), розкриває здатність банку залучати кошти на фінансовому ринку	У межах 1–20 разів
LCR - Коефіцієнт покриття ліквідністю	Високоліквідні активи/ сума, необхідна для покриття підвищеного відтоку коштів з банку протягом 30 днів	Здатність банку своєчасно виконувати свої зобов'язання за рахунок високоліквідних активів	> 100%
Ефективність операцій з процентними коштами	Процентні доходи/ Процентні витрати	Збалансованість процентних операцій банку	>1
Чиста процентна маржа (кредити – депозити)	Чистий процентний дохід / Робочі Активи x 100%		
Коефіцієнт	Кредити/ Зобов'язання	Агресивність	Оптимальним є таке

співвідношення кредитів і зобов'язань		(ризиковість) кредитної політики банку.	значення: 0,53–0,90; >0,90 свідчить про низьку кредитну стійкість; <0,53 – про загрозу збитків
Крос-коефіцієнт	Сумарні зобов'язання/ Робочі активи (кредити)	Визначає надійність банку. Банк повинен мати зобов'язань утричі більше, ніж ризикових (робочих) активів.	Не менше 3

Джерело: [1, с. 242]

Показник генерального коефіцієнта надійності демонструє рівень захищеності залучених коштів власним капіталом банку. Коефіцієнт фінансового важеля відображає величину залучених банком ресурсів на кожну одиницю капіталу і розраховується як відношення зобов'язань до капіталу. Зростання його значення свідчить про підвищення банком активності у сфері залучення ресурсів, але в той же час може сигналізувати про зниження надійності, фінансової стійкості банку й, відповідно, ризикову депозитну політику.

Ефективне функціонування та розвиток банку значною мірою визначаються оптимальністю співвідношення відсоткових ставок за депозитами та кредитами. Дохід банку визначається спредом між кредитними й депозитними ставками. Тому запорукою ефективності депозитної політики банку є якомога більша різниця між відсотковими ставками за кредитами та депозитами. Отже, чиста процентна маржа характеризує ефективність процентної політики банку. Чим вище значення цього показника, тим краще. До зменшення процентної маржі приводять зниження процентних ставок за кредитами, подорожчання ресурсів, скорочення частки дохідних активів, неправильна процентна політика.

На наш погляд, ця методика оцінки депозитної політики банку має певні недоліки, пов'язані, перш за все із неможливістю відокремити саме показники депозитної складової. А індикатори, запропоновані Заславською О., є показниками ефективності політики управління усіма залученими та запозиченими ресурсами загалом. Наприклад, генеральний коефіцієнт надійності, коефіцієнт фінансового важеля, коефіцієнт співвідношення кредитів і зобов'язань містять в собі такий показник, як «зобов'язання банку», який окрім депозитних ресурсів включає міжбанківські кредити, в тому числі рефінансування НБУ. Так, в сучасних умовах більшість банків не залучають кредити від НБУ та інших банків, тобто основним джерелом формування їх ресурсів є кошти клієнтів, тому методику можна використовувати на практиці. Однак в умовах дефіциту ліквідності банківської системи та використання банками запозичених коштів поряд із залученими, її показники потребуватимуть модифікації.

Тому вважаємо більше репрезентативною методику оцінки депозитної політики банку, запроповану Приступою Л. і Стахурською А. (табл. 2).

Таблиця 2

Показники ефективності використання депозитних ресурсів банку

Показник	Зміст	Формула для розрахунку	Умовні позначення
1. Коефіцієнт депозитної бази ($K_{дб}$)	Показує частку депозитів у загальному обсязі залучених банком коштів	$K_{дб} = V_{деп} / V_{зк}$	$V_{деп}$ – сума депозитних коштів; $V_{зк}$ – загальна сума залучених коштів
2. Коефіцієнт поточної депозитної бази ($K_{пдб}$)	Показує, скільки гривень поточних депозитних коштів припадає на 1 грн залучених коштів	$K_{пдб} = V_{пдеп} / V_{зк}$	$V_{пдеп}$ – сума поточних депозитів; $V_{зк}$ – загальна сума залучених

			КОШТІВ
3. Коефіцієнт строкової депозитної бази ($K_{СДБ}$)	Показує, скільки гривень строкових депозитів припадає на 1 грн залучених коштів	$K_{СДБ} = \frac{V_{стд}}{V_{зк}}$	$V_{стд}$ – сума термінових депозитів; $V_{зк}$ – загальна сума залучених коштів
4. Коефіцієнт співвідношення коштів фізичних і юридичних осіб ($K_{відп}$)	Показує співвідношення депозитних коштів основних клієнтських груп	$K_{відп} = \frac{V_{дфо}}{V_{дьюо}}$	$V_{дфо}$ – сума депозитних коштів фізичних осіб; $V_{дьюо}$ – сума депозитних коштів юридичних осіб.
5. Коефіцієнт використання депозитних коштів ($K_{викорд}$)	Показує, який відсоток від загального обсягу депозитів розміщений у кредити	$K_{викорд} = \frac{V_{вид.кр}}{V_{д}}$	$V_{вид.кр}$ – сума виданих кредитів; $V_{д}$ – сума депозитів
6. Коефіцієнт співвідношення поточних депозитних коштів і власного капіталу банку ($K_{пд/вк}$)	Показує, яка частина поточних депозитів може бути покрита за рахунок власних коштів банку	$K_{пд/вк} = \frac{V_{пд}}{ВК}$	$V_{пд}$ – сума поточних депозитів; $ВК$ – власний капітал банку

Джерело: [5, с. 95]

Проведемо оцінювання ефективності депозитної політики державного Ощадбанку в 2021-2023 рр. за цією методикою (табл. 3). Ощадбанк стабільно утримує другу позицію на ринку за депозитним портфелем фізичних осіб та власним капіталом [6, с. 22]. Значний обсяг депозитного портфелю банку та його постійне зростання пов'язані із такими факторами: велика мережа відділень, фактор власника, що зумовлює високий рівень довіри з боку клієнтів та зростання ліквідності в зв'язку із зарахуванням пенсій, заробітної плати та різних видів соціальної допомоги (в тому числі військовим, внутрішньо переміщеним особам тощо) через банк [7].

Таблиця 3

Показники ефективності депозитної політики Ощадбанку в 2021-2023 рр.

Показники	Роки		
	2021	2022	2023
Коефіцієнт депозитної бази (Депозити / Залучені кошти)	0,984	0,988	0,973
Коефіцієнт поточної депозитної бази (Поточні депозити / Залучені кошти)	0,578	0,642	0,660
Коефіцієнт строкової депозитної бази (Строкові депозити / Залучені кошти)	0,406	0,347	0,313
Коефіцієнт співвідношення коштів фізичних і юридичних осіб (Депозити фізосіб / Депозити юросіб)	1,82	2,67	1,70
Коефіцієнт використання депозитних коштів (Кредити / Депозити)	0,396	0,36	0,29
Коефіцієнт співвідношення поточних депозитних коштів і власного капіталу банку (Поточні депозити / Власний капітал)	5,05	6,69	6,92

Джерело: розраховано за даними [6]

Коефіцієнт депозитної бази Ощадбанку вказує на переважання депозитних ресурсів у загальному обсязі залучених коштів й майже не змінюється протягом періоду дослідження (від 0,97 до 0,99). Це свідчить про те, що банк майже всі свої залучені кошти формує у вигляді депозитів фізичних та юридичних осіб, не залучаючи кошти від інших банків та НБУ, що свідчить про довіру з боку фізичних осіб та корпоративного сектору, а також про відсутність дефіциту ліквідності в банку.

При економічній нестабільності в країні завжди існує ризик впливу ресурсів та клієнтської бази. Тому при аналізі ефективності депозитної політики для більш точної характеристики ресурсної бази банку необхідно оцінювати частку стабільних депозитів в депозитному портфелі банку, тобто коштів, неохочих або малохочих до впливу коливань кон'юнктури ринку.

До стабільних депозитів належать строкові депозити (перш за все довгострокові) та незнижуваний залишок депозитів до запитання. Як свідчить практика, оптимальний рівень депозитів до запитання в ресурсній базі має бути в межах 30-40 % [8, с. 78]. Однак сьогодні вклади до запитання (на вимогу) у більшості банків України мають значну питому вагу в структурі залучених коштів. Такі депозити в основному є нестабільними, що обмежує їх використання банками для кредитних та інвестиційних операцій. Залишок на таких рахунках є випадковою величиною, тому його прогнозування на кожному поточному рахунку є досить проблематичним, а використання для ефективного розміщення в дохідні активи потребує знання закономірностей їх формування.

Аналіз депозитів фізичних осіб за строками повернення показує, що вклади до 1 року – найбільш популярні в Україні, що пояснюється нестабільністю середовища. У 2015 р. було внесено зміни до законодавства, які розділили депозити на такі, що можуть бути достроково розірвані, та строкові. Саме строкові вклади без можливості розірвання і врятували банківську систему на початку воєнних дій, оскільки перешкодили суттєвому відтоку депозитів. Сьогодні вкладники обирають переважно короткострокові (на 3, 6, 9, 12 місяців) вклади.

Стосовно довгострокових вкладів, які мають бути основним джерелом довгострокового кредитування в Україні, слід відзначити, що частка депозитів від 1 до 2 років у 2005 р. становила 40,38 %, а в 2021 р. – всього 8,55 %. Частка депозитів більше 2 років в 2007 р. становила 8,32%, а в 2021 р. – всього 1,18 %. Частка нових вкладів, відкритих у 2023 р. на термін від 1 року, є меншою 1 %. Така ж ситуація спостерігається в Ощадбанку, де вклади на 1-3 місяці займають в загальному обсязі 10,9 %, на 3-12 місяців – 13,6 %, до 1 місяця – 74,8 % [9]. Розміщення більшості коштів на поточних рахунках пояснюється можливістю оперативного керувати своїми грошима в умовах невизначеності та знижує ризики для клієнтів [10, с. 89].

Отже, одним із основних критеріїв ефективності депозитної політики банку є частка стабільних депозитів. Чим більшою вона є, тим вищою буде ліквідність банку (оскільки ресурси не покидають банк), його прибутковість та стійкість. Висока частка вкладів до запитання значно знижує ліквідність банку. Частка великих депозитів визначає стабільність ресурсної бази, оскільки вплив дострокового вилучення депозиту на ресурсну базу зростає зі збільшенням його розмірів. Підвищення частки великих депозитів знижує стабільність ресурсної бази банку.

Як бачимо з таблиці 3, коефіцієнт поточної депозитної бази банку засвідчує, що протягом 2024 р. на кожен гривню залучених ресурсів припадало 66 коп. поточних депозитів. Це більше, ніж у 2022 р. та 2021 р., що свідчить про погіршення стабільності депозитної бази банку. Хоча варто відмітити, що це не є проблемою лише Ощадбанку, а відображає загальну тенденцію в банківській системі України.

Так як частка поточних депозитів за останні роки зростала, то значення коефіцієнтів строкової депозитної бази банку у 2021-2023 рр. відповідно зменшувалися (40,6 % у 2021 р., 34,7 % у 2022 р. та 31,3 % у 2023 р.).

При формуванні депозитної політики необхідно враховувати найістотніші особливості депозитів юридичних та фізичних осіб. Так, вклади державних органів та юридичних осіб відносно нечисленні, однак великі за розмірами та мають швидку оборотність. У той час як депозити фізичних осіб, навпаки, набагато численніші, але менші за розмірами і обертаються набагато повільніше, а також відрізняються своєю трудомісткістю щодо залучення.

Аналіз коефіцієнта співвідношення коштів фізичних і юридичних осіб Ощадбанку свідчить, що обсяги депозитів фізичних осіб в 2022 р. перевищили депозитний портфель юридичних осіб у 2,67 рази, тобто спостерігається значна концентрація у процесі формування ресурсної бази банку на співпраці з фізичними особами (табл. 3). Це підтверджує статус банку як ощадної установи, що

спеціалізується на залученні вкладів населення. В порівнянні з 2021 р. відбулося зростання коефіцієнту на 46,7 %, що пов'язано зі значним збільшенням депозитного портфелю фізичних осіб і зменшенням депозитного портфелю юридичних осіб. В 2023 р. році коефіцієнт співвідношення коштів фізичних і юридичних осіб зменшився до 1,7, що є наслідком суттєвого зростання депозитів корпоративного сектору (рис 1.).

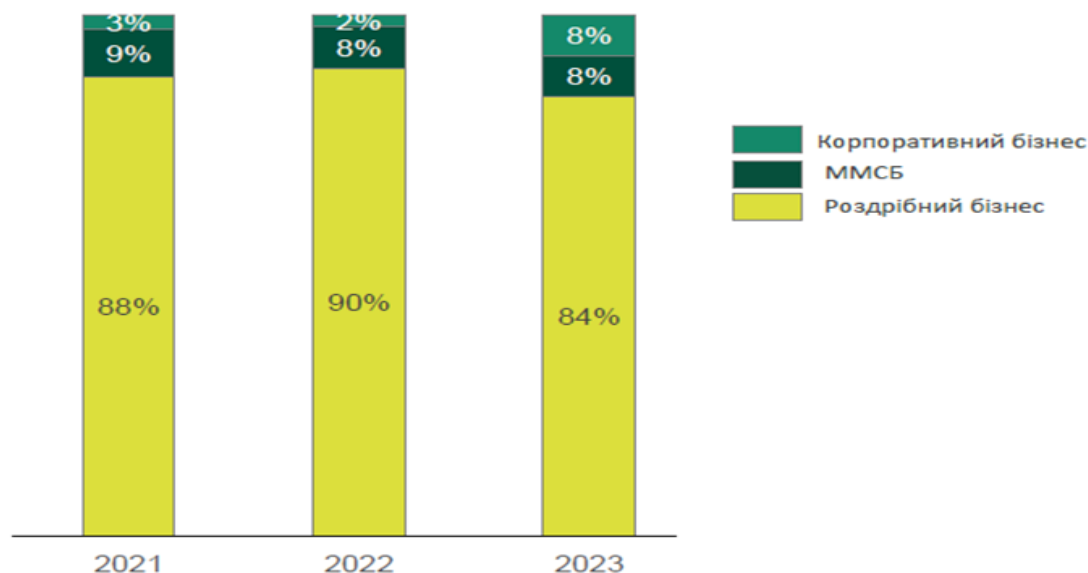

Рис. 1. Структура строкових депозитів Ощадбанку у 2021 – 2023 роках.

Джерело: побудовано за даними [6; 7]

Оцінюючи ефективність депозитної політики банку з точки зору економічної вигідності, необхідно ретельно відстежувати стан кредитної і депозитної політики банку в сукупності [11]. Для цього, перш за все необхідно розрахувати коефіцієнт співвідношення кредитів і депозитів. В останні роки співвідношення кредитів і депозитів по банківській системі є меншим, бо суттєва частина залучених депозитів спрямовувалася не на кредитування бізнесу та населення, а на купівлю облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП).

Коефіцієнт використання депозитних коштів Ощадбанку упродовж 2021-2023 рр. (29-39 %) свідчить про значні обсяги ресурсної бази, що не задіяні в кредитуванні. Так, зокрема за даними 2023 р. лише 29 % коштів з депозитних джерел використано для кредитних операцій [6, с. 17]. Це свідчить про недостатньо ефективну для бізнесу (але прибуткову і безризикову для банку) депозитну політику Ощадбанку, оскільки він спрямовує депозитні кошти на купівлю ОВДП та депозитних сертифікатів НБУ. 41% активів банку – це державні цінні папери. У 2023 р. на інвестиціях в ОВДП банк заробив 8,8 млрд грн прибутку, на депозитних сертифікатах – 4 млрд грн, а на кредитуванні – понад 10,3 млрд грн процентних доходів [7].

Важливим також є аналіз співвідношення обсягів кредитів та депозитів за сегментами та строками. Існує так зване золоте банківське правило, за яким величина й терміни фінансових вимог банку повинні відповідати розмірам і термінам його зобов'язань. Для того, щоб така відповідність підтримувалася в майбутньому, необхідно постійно поповнювати кошти, які вибувають, підтримуючи їх на необхідному рівні, новими [1, с. 241].

Значення коефіцієнта співвідношення поточних депозитних коштів і власного капіталу у 2021-2023 рр., вказує на те, що у банку відсутня можливість покриття поточних депозитів за рахунок коштів власного капіталу, адже обсяги поточних депозитів в 2020-2022 рр. у 5,05, 6,69 та 6,92 разів відповідно перевищували обсяги власного капіталу фінансової установи.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, визначення рівня ефективності депозитної політики банку є нагальною потребою у практиці банківського аналізу, даючи можливість банківським установам мінімізувати та уникнути можливих ризиків, пов'язаних з надмірною концентрацією коштів чи нераціональним розподілом ресурсів.

Оцінка ефективності депозитної політики Ощадбанку свідчить про те, що вона формується відповідно до сучасних економічних умов та характеризується тенденцією до зменшення питомої ваги строкових ресурсів, спрямуванням переважної частини залучених коштів не на кредитування, а на інвестування в ОВДП та депозитні сертифікати. До недоліків депозитної політики Ощадбанку можна віднести відсутність депозитів до запитання, які є майже в усіх інших банках.

Як і решті комерційних банків, після закінчення війни Ощадбанку доцільно переорієнтувати свої активні операції на кредитування реального сектору, а не мати 50 % активів в ОВДП. Однак це дуже складне завдання, що потребує перш за все дієвих заходів державних органів влади.

Джерела і література

1. Заславська О. І. Оцінка ефективності депозитної політики АТ КБ «Приватбанк». *Приазовський економічний вісник*. 2020. № 1/18. С. 239-243.
2. Радченко Н. Методичні підходи до оцінки ефективності депозитної політики банку. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 3. С. 161–166.
3. Козій Н. С., Вертій С. І. Депозитна політика банків в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми економіки*, 2024. № 3 (273).
4. Гладких Д. Структура банківських кредитів і залучених коштів як дзеркало економічного здоров'я держави. *Вісник НБУ*. 2015. № 11. С. 26-31.
5. Приступа Л., Стахурська Л. Організаційно-економічне забезпечення депозитної політики банків в Україні. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. № 4. С. 88-99. URL: <https://mdes.khmn.u.edu.ua/index.php/mdes/article/view/118>
6. Консолідована фінансова звітність АТ «Ощадбанк» за 2023 р. URL: https://www.oschadbank.ua/uploads/3/18001-obu_2023_ukr_conso_fs.pdf (дата звернення 16.10.2024)
7. Рекордний рік для держбанку. Як Ощадбанк маневрує між бажаннями бути бізнесом та підтримувати державу під час війни. Інтерв'ю CEO Сергія Наумова. *Forbes*. 28 листопада 2023 року. URL: <http://surl.li/kuveyh> (дата звернення 16.10.2024)
8. Мулик Т. О. Аналіз депозитних операцій банків: стан, проблеми та вдосконалення. *Modern Economics*. 2021. № 28. С. 75-84.
9. Статистика фінансового сектору. *НБУ*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial#2fs> (дата звернення 16.10.2024)
10. Матвійчук Н. М., Жигар Н. М. Сучасні тенденції залучення депозитів банками України. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. Том 3 № 35. С. 87-94.
11. Шульц Е. П. Особливості сучасної депозитної політики банків. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2015. № 3 (113). С. 29-32.

References

1. Zaslavska O. I. (2020) Otsinka efektyvnosti depozytnoi polityky AT KB «Pryvatbank» [Assessment of the effectiveness of the deposit policy of JSC CB «Privatbank»]. *Pryazovskiy ekonomichnyi visnyk Azov – Economic Bulletin*. V. 1 (18), pp. 239-243. [in Ukrainian]
2. Radchenko N. (2014) Metodychni pidkhody do otsinky efektyvnosti depozytnoi polityky banku [Methodological approaches to assessing the effectiveness of a bank's deposit policy]. *Zbirnyk naukovykh prats Tavriiskoho derzhavnoho ahrotekhnolohichnoho universytetu (ekonomichni nauky) – Collection of scientific papers of the Tavria State Agrotechnological University (Economic Sciences)*. V. 3, pp. 161–166. [in Ukrainian]
3. Kozii N. S., Vertii S. I. (2024) Depozytna polityka bankiv v umovakh voiennoho stanu [Deposit policy of banks under martial law]. *Aktualni problemy ekonomiky – Current problems of economy*. V. 3 (273). [in Ukrainian]
4. Hladkykh D. (2015) Struktura bankivskykh kredytiv i zaluchenykh koshtiv yak dzerkalo ekonomichnoho zdorov'ia derzhavy [The structure of bank loans and borrowed funds as a mirror of the economic health of the state]. *Visnyk NBU – Bulletin of the National Bank of Ukraine*. V. 1. pp. 26-31. [in Ukrainian]
5. Prystupa L., Stakhurska L. (2022) Orhanizatsiino-ekonomichne zabezpechennia depozytnoi polityky bankiv v Ukraini [Organizational and economic support of the deposit policy of banks in Ukraine]. *MODELING THE*

DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS. V. 4. pp. 88-99. Retrieved from: <https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/118> [in Ukrainian]

6. Konsolidovana finansova zvitnist AT «Oshchadbank» za 2023 r. [Consolidated financial statements of JSC «Oshchadbank» for 2023]. Retrieved from: https://www.oschadbank.ua/uploads/3/18001-obu_2023_ukr_conso_fs.pdf [in Ukrainian]

7. Rekordnyi rik dlia derzhbanku. Yak Oshchadbank manevruie mizh bazhanniamy buty biznesom ta pidtrymuvaty derzhavu pid chas viiny [A record year for the state bank. How Oshchadbank maneuvers between the desire to be a business and support the state during the war]. *Forbes*. November 28, 2023. Retrieved from: <http://surl.li/kuyeyh> [in Ukrainian]

8. Mulyk T. O. (2021) Analiz depozytnykh operatsii bankiv: stan, problemy ta vdoskonalennia [Analysis of bank deposit operations: status, problems and improvements]. *Modern Economics*. V. 28. pp. 75-84. [in Ukrainian]

9. Statystyka finansovoho sektoru [Financial sector statistics] *NBU*. Retrieved from: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial#2fs> (accessed december 20, 2024).

10. Matviichuk N. M., Zhyhar N. M. (2023) Suchasni tendentsii zaluchennia depozytiv bankamy Ukrainy [Modern trends in attraction of deposits by banks of Ukraine]. *Ekonomichnyi chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky – Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*, no. 35, pp. 87–94. [in Ukrainian]

11. Shults, E. P. (2015) Osoblyvosti suchasnoi depozytnoi polityky bankiv [Features of the modern deposit policy of banks]. *Socio-economic problems of modern Ukraine – Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy*, no. 3 (113), pp. 29–32. [in Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 15.12.2024 р.